

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Nodokļi no jūrnieku, kuri nodarbināti uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumiem

28.03.2024.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Par mēnesi, kurā cilvēks ir nodarbināts uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, minētā cilvēka (turpmāk – jūrnieks) ienākumi, par kuriem maksājams algas nodoklis, ir uz darba attiecību pamata gūtā ienākuma daļa šādā apmērā:

- virsniekiem – Ministru kabineta noteikto 2,5 mēnešu minimālo darba algu apmērā (2023.gadā -1550 eiro, 2024.gadā – 1750 eiro);
- pārējam personālam – Ministru kabineta noteikto 1,5 mēnešu minimālo darba algu apmērā (2023.gadā – 930 eiro, 2024.gadā – 1050 eiro).

Mēneša minimālā darba alga 2023.gadā – 620 eiro, 2024.gadā – 700 eiro.

Ja jūrnieku nodarbina darba devējs, kurš ir Latvijas Republikas rezidents un kura pienākums ir ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli izmaksas vietā, un personai nerodas pienākums piemaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli saistībā ar progresīvās likmes vai gada diferencētā neapliekamā minimuma piemērošanu, personai gada ienākumu deklarācija obligāti nav jāiesniedz.

Savukārt, ja jūrnieku nodarbina darba devējs, kurš nav Latvijas Republikas rezidents un kura pienākums nav ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli izmaksas vietā, jūrniekam līdz nākamā gada 1.jūnijam, bet, ja gada ienākumi pārsniedz 78 100 eiro no 1.aprīļa līdz 1.jūlijam, Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) ir jāiesniedz **gada ienākumu deklarācija**.

Ienākumam piemēro progresīvo iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – nodoklis) likmi:

- 20 % – gada ienākumam līdz 20 004 eiro;
- 23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 eiro, bet nepārsniedz 78100 eiro;
- 31 % - gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 78 100 eiro.

Jūrnieku, kuri nodarbināti uz starptautiskos pārvadājumos izmantojamiem kuģiem, ienākumiem ir piemērojami:

- attaisnotie izdevumi;
- gada diferencētais neapliekamais minimums;
- nodokļa atvieglojumi.

Ir šādi attaisnotie izdevumi:

- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- izdevumi par izglītību un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu;
- ziedojumi un dāvinājumi, t.sk. politiskajām partijām;
- iemaksas privātajos pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumi.

Gada diferencētais neapliekamais minimums tiek aprēķināts atbilstoši Ministru kabineta noteikumos par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai noteiktajai formulai. Gada diferencētā neapliekamā minimuma apmēra noteikšanai ņem vērā visus personas gada ienākumus (tai skaitā ienākumus no saimnieciskās darbības), izņemot neapliekamos ienākumus, saimnieciskās darbības ieņēmumus, par kuriem maksā patentmaksu, un ienākumu, par kuru maksā mikrouzņēmumu nodokli.

Gada apliekamā ienākuma apmērs, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu 2023. un 2024.gadā – 21600 eiro.

Nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošu personu ir 250 eiro mēnesī

Ja jūrnieka gada ienākumi, nepārsniedz 78100 eiro jūrnieks vienotajā nodokļu kontā aprēķinātā nodokļa summu iemaksā līdz sekojošā gada 23. jūnijam, bet, ja gada ienākumi, pārsniedz 78100 euro – līdz sekojošā gada 23. jūlijam. Ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz 640 eiro, cilvēks to var iemaksāt vienotajā nodokļu kontā trijās reizēs, katru reizi iemaksājot trešo daļu no aprēķinātā nodokļa summas, šādos termiņos:

- 1) ja ienākumi, nepārsniedz 78100 eiro – līdz sekojošā gada 23. jūnijam, 23. jūlijam un 23. augustam;
- 2) ja ienākumi, pārsniedz 78100 eiro – līdz sekojošā gada 23. jūlijam, 23. augustam un 23. septembrim.

Par nodokļa maksājuma samaksas termiņa nokavējumu tiks aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu.

Gada ienākumu deklarāciju droši un ērti ir iesniegt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmā \(EDS\)](#).

Jūrniekam, kurš guvis ienākumus ārvalstīs un nav guvis citus ar nodokli apliekamus ienākumus Latvijā, ir jāaizpilda gada ienākumu deklarācijas **D2¹ pielikums** "Fiziskās personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ārvalstīs gūtie ienākumi".

1.piemērs

Jūrnieks (virsnieks) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama Bolivijas kuģa laika periodā no 2023.gada 11.marta līdz 2023.gada 15.jūnijam saņēma 6500 eiro un no 2023.gada 1.septembra līdz 5.decembrim uz Singapūras kuģa saņēma ienākumu 8000 eiro.

D2¹ pielikumu aizpilda šādi:

- 1.ailē "Personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumu gūšanas vieta" norāda valsti, kurā gūti ienākumi (Bolīvija un Singapūra), kā arī informāciju par ienākuma izmaksātāju (darba devēja – juridiskās personas – nosaukumu un adresi);

- 2.ailē "Bruto ieņēmumi" norāda naudas izteiksmē visus gadā gūtos ienākumus, ko guvis jūrnieks, strādājot uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa (6500 + 8000 = 14 500);

- 3.ailē "Ienākumu gūšanas periods" norāda ienākumu gūšanas perioda sākuma datumu un beigu datumu. Ja jūrnieks gadā ir bijis nodarbināts vairākus periodus (ar pārtraukumiem), par katru nodarbinātības periodu aizpilda atsevišķu rindu (11.03.2023.–15.06.2023. un 01.09.2023.–05.12.2023.);

- 4.ailē "Mēneša minimālajai darba algai piemērojamais koeficients" norāda mēneša minimālajai darba algai piemērojamo koeficientu, kas atbilst likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta ceturtajā daļā noteiktajām normām: virsniekiem – 2,5, pārējam personālam – 1,5;

- 5.ailē "Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums" norāda jūrnieka nodarbinātības periodā gūto ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo ienākumu, ko aprēķina, minimālo mēneša darba algu reizinot ar 4.ailē norādīto koeficientu un reizinot ar nodarbinātības periodu, kas izteikts mēnešos un dienās. Ja nostrādāts nepilns mēnesis, vienas dienas normu aprēķina, mēneša normu dalot ar kalendāra dienu skaitu mēnesī **(EDS dati tiek aprēķināti automātiski)**;

- 6.ailē "Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes) – nodokļa likme" norāda iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi **(EDS dati tiek aprēķināti automātiski)**;

- 7.ailē "Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes) – summa euro" norāda nodokļa summu, kas aprēķināta, apliekamos ienākumus (5.aile) reizinot ar nodokļa likmi (6.aile) **(EDS dati tiek aprēķināti automātiski)**;

- 8.aili "Ārvalstī samaksātais nodoklis" aizpilda, ja no darbinieka ienākuma ir ieturēts (samaksāts) nodoklis ārvalstī. Norāda ārvalstī samaksātā nodokļa daļu atbilstoši ienākumam, no kura aprēķina nodokli Latvijas Republikā. Ja nodoklis ārvalstī nav ieturēts (samaksāts), 8.aili neaizpilda.

Personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumu gūšanas vieta (valsts, izmaksātāja nosaukums, adrese)		Ienākumu gūšanas periods		Mēneša minimālajai darba algai piemērojamais koeficients	Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums	Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes)		Ārvalstī samaksātais nodoklis (LV valūtā)			
Valsts	Ienākumu izmaksātāja juridiskais nosaukums	Ienākumu izmaksātāja adrese	Bruto ieņēmumi (LV valūtā)	No	Līdz	Nodokļa likme (procentos)	Summa (LV valūtā)				
1a	1b	1c	2	3a	3b	4	5	6	7	8	9
BO	Shipping	Santakrus	6500,00	11.03.2023	15.06.2023	2,5 - virsni	4925,00	20,0	985,00	0,00	X
SG	Maritime	Singapūra	8000,00	01.09.2023	05.12.2023	2,5 - virsni	4900,00	20,0	980,00	0,00	X
			0,00				0,00	20,0	0,00	0,00	X

Ja jūrnieku nodarbina citas valsts komersants uz Starptautiskajā kuģu reģistrā reģistrēta kuģa (piemēram, Norvēģijas) un ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli, ieturētais (samaksātais) iedzīvotāju ienākuma nodoklis ārvalstī tiek ņemts vērā **proporcionāli**, piemērojot ārvalstī ieturētajam (samaksātajam) nodoklim piemēroto procentu likmi.

2.piemērs

Latvijas rezidents laika periodā no 2023.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.novembrim saņēma 10000 eiro par matroža pienākumu pildīšanu uz Norvēģijas Starptautiskajā kuģu reģistrā reģistrēta kuģa. Par šo periodu Norvēģijā tika samaksāts nodoklis (nodokļa likme 10 %) 1000 eiro.

Nosakot Latvijas budžetā maksājamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa summu, drīkst atskaitīt tikai tādu tā daļu, kas atbilst ienākumam, no kura aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis Latvijā. Attiecīgi, ja Latvijā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais objekts ir 1860 eiro ($620 \text{ eiro} \times 2 \times 1,5$), tad drīkst atskaitīt tikai tādu ārvalstī samaksāto nodokļa daļu, kas proporcionāli atbilst Latvijā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamam ienākumam ($1860 \text{ eiro} : 10000 \text{ eiro} = 0,186$), konkrētajā gadījumā 186 eiro ($1000 \text{ eiro} \times 18,6 \%$).

Deklarācijas D2¹ pielikumā norāda:

- 1.ailē "Personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumu gūšanas vieta" – Norvēģija;
- 2.ailē "Bruto ieņēmumi" – 10000 eiro;
- 3.ailē "Ienākumu gūšanas periods" – 01.10.2023.–30.11.2023.;
- 4.ailē "Mēneša minimālajai darba algai piemērojamais koeficients" – 1,5;
- 5.ailē "Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums" – 1860 eiro;
- 6.ailē "Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes) – nodokļa likme" norāda iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi **(EDS dati tiek aprēķināti automātiski)**;
- 7.ailē "Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes) – summa eiro nodokļa likme" – 372 eiro;
- 8.ailē "Ārvalstī samaksātais nodoklis" – 186 eiro.

Vienkāršotā versija		Detailizētā versija									
Iesniedzamā informācija											
D1											
D1'											
D2											
D2'											
D3											
D3'											
D4											
D											
Fiziskās personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ārvalstīs gūtie ienākumi											
Personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumu gūšanas vieta (valsts, izmaksātāja nosaukums, adrese)											
Valsts	Ienākumu izmaksātāja juridiskais nosaukums	Ienākumu izmaksātāja adrese	Bruto ienākumi (LV valūtā)								
1a	1b	1c	2								
Ienākumu gūšanas periods											
No	Līdz	Mēneša minimālajai darba algai piemērojamais koeficients	Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums								
3a	3b	4	5								
Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes)											
nodokļa likme (procentos)		summa (LV valūtā)									
6	7	8									
1	NO	Limited	Oslo	10000.00	01.10.2023	30.11.2023	1.5 - Ierind	1860.00	20,0	372.00	186.00
2				0.00				0.00	20,0	0.00	0.00

Kad aizpildīts deklarācijas D2¹ pielikums, EDS dati tiek automātiski ielasīti D deklarācijā.

Gada ienākumu deklarācijā D norāda:

- 2.rindā "Apliekamie ienākumi: ārvalstīs gūtie ienākumi" norāda deklarācijas D2¹ pielikuma 5.ailes "Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums" rindā "Kopā" norādīto summu (EDS dati tiek aprēķināti automātiski);
- 20.rindā "Piemaksa" norāda rezumējošā kārtībā budžetā iemaksājamo summu (EDS dati tiek aprēķināti automātiski).

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – obligātās iemaksas) no jūrnieku, kurus nodarbina Latvijas komersants, ienākumiem veic darba devējs vispārējā kārtībā 10,5% obligāto iemaksu darba ņēmēja daļu ieturot no jūrnieka algas daļas un 23,59 % obligāto iemaksu veicot no saviem līdzekļiem.

Ja fizisko personu nodarbina uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, kurš kuģo ar Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas karogu, obligātās iemaksas Latvijā netiek veiktas, jo jūrnieki ir sociāli apdrošināmi valstī, ar kuras karogu kuģo kuģis.

Obligātās iemaksas Latvijā var veikt darba devējs vai arī šo pienākumu var pildīt pats darbinieks, ja viņš un darba devējs ir savstarpēji vienojušies. Lai veiktu obligātās iemaksas, darba devējam vai darbiniekam ir jāreģistrējas kā obligāto iemaksu veicējam Latvijā.

Citas dalībvalsts darba devējs ar personu, kurai piemēro Latvijas Republikas normatīvos aktus, var vienoties, vai persona veiks obligātās iemaksas pati vai ar darba devēja starpniecību. Par vienošanos citas dalībvalsts darba devējs informē VID. Ja obligātās iemaksas veic darba devējs, tad tas reģistrējas VID kā obligāto iemaksu veicējs, iesniedzot informāciju, kurā norādīts darba devēja nosaukums, reģistrācijas numurs (citā dalībvalstī) un juridiskā adrese.

Ja jūrniekam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa Regulu (EK) Nr.883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ir piemērojami Latvijas Republikas tiesību akti – izsniegts A1 sertifikāts – un persona ir vienojusies, ka obligātās iemaksas veiks pati, tad darba ņēmējs tās veic iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja – ārvalstnieka – statusā.

Vairāk informācijas par iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja – ārvalstnieka obligātajām iemaksām var izlasīt metodiskajā materiālā ["Iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja – ārvalstnieka – sociālās iemaksas"](#)

Ja fizisko personu nodarbina Norvēģijas komersants uz Norvēģijas Starptautiskajā kuģu reģistrā reģistrētiem kuģiem, obligātās iemaksas veic pats jūrnieks – darba ņēmējs – kārtībā, kāda noteikta iekšzemes darba ņēmējam, kuru nodarbina darba devējs – ārvalstnieks.

Latvijas kompetentā institūcija sociālā nodrošinājuma jomā ir Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – VSAA).

VSAA, saņemot iesniegumu no Norvēģijas kuģu īpašnieka, viņa vietējā pārstāvja vai jūrnieka, izdod sertifikātu, kurā noteikts, ka uz attiecīgo personu turpina attiekties Latvijas sociālās drošības normatīvie akti, un laika periods, kurā minētie normatīvie akti tiks piemēroti. Vienu šī sertifikāta kopiju VSAA nosūta darba ņēmējam, vienu – darba devējam.

Saistošie normatīvie akti

- [Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)
- [Likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu"](#)
- [Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību"](#)
- [Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumi Nr.656 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algas apmēru normāla darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu"](#)

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 02.01.2018.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 28.03.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"